

CREATIVE CITIZENSHIP TOOLKIT

STUDENT USER GUIDE — VERSION 1.0

From Frameworks to Action

จากเครื่องมือการคิด สู่การลงมือสร้างการเปลี่ยนแปลง

1. What Is the Creative Citizenship Toolkit?

Creative Citizenship Toolkit คืออะไร?

Creative Citizenship Toolkit คือ ชุดเครื่องมือช่วยคิด ตัดสินใจ ลงมือทำ ตรวจสอบ สะท้อนผล และพัฒนาการกระทำของตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา โอกาส ความเปลี่ยนแปลง หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้คน ธุรกิจ เทคโนโลยี ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

Toolkit ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้นักศึกษาจดจำ Framework หรือตัวย่อจำนวนมาก แต่มีเป้าหมายให้นักศึกษา รู้จักเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และใช้เครื่องมือเหล่านั้นช่วยให้มองปัญหาได้รอบด้าน ตัดสินใจโดยมีเหตุผล ลงมือทำอย่างรับผิดชอบ และเรียนรู้จากผลที่เกิดขึ้น

ดังนั้น คำถามสำคัญไม่ใช่ “ฉันจำ Framework ได้กี่ตัว?” แต่คือ “เมื่อฉันเผชิญสถานการณ์หนึ่ง ฉันรู้หรือไม่ว่าควรถามอะไร ใช้เครื่องมือใด และควรทำอะไรต่อ?”

Don't memorize the acronym. Know when and why to use the tool.

ไม่ต้องจำตัวย่อทุกตัว แต่ต้องรู้ว่าเมื่อใดควรใช้เครื่องมือใด และใช้เพื่ออะไร

2. Why Should I Use It?

ทำไมต้องใช้ Toolkit?

ในสถานการณ์จริง ปัญหาส่วนใหญ่ไม่ได้มีคำตอบเพียงคำตอบเดียว และไม่ได้บอกเราว่าควรใช้ Framework ใด

นักศึกษาจึงพัฒนาความสามารถมากกว่าการ “รู้เนื้อหา” ไปสู่การ เลือก ประยุกต์ และอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจ

★ CREATIVE CITIZENSHIP TOOLKIT ★

เปลี่ยนการเรียนรู้จากความรู้ สู่ความสามารถในการลงมือทำอย่างรับผิดชอบและสร้างการเปลี่ยนแปลง
From Learning to Action • From Classroom to Real World Impact

3. Know Your Tools

เครื่องมือใน Toolkit ไม่ได้ทำหน้าที่เหมือนกัน

หลักที่นักศึกษาควรเข้าใจก่อนใช้ Toolkit

A. FRAMEWORK / LENS — THINK & ACT

ใช้เพื่อช่วยตอบว่า “ฉันควรคิด วิเคราะห์ หรือลงมืออย่างไร?”

Framework ช่วยจัดโครงสร้างความคิด ไม่ให้เราตัดสินใจจากความรู้สึกเพียงอย่างเดียว
เช่น

6P Persistence Lens • W12

ใช้เมื่อต้องเผชิญ Challenge และต้องตัดสินใจว่าจะเรียนรู้ ปรับ และเดินหน้าต่ออย่างไร
หรือ

6R Responsibility Lens • W13

ใช้เมื่อจำเป็นต้องพิจารณา Rights, Risks, Fairness, Consequences และ Responsibility

B. CHECK — CHECK & REFLECT

ใช้เพื่อถามว่า

“สิ่งที่ฉันกำลังคิดหรือทำ ดีพอ เป็นธรรม และรับผิดชอบหรือไม่?”

Check จึงทำหน้าที่เหมือน จุดหยุดตรวจ

ตัวอย่างเช่น

5R Resilience Check • W12

ช่วยตรวจว่าเราเรียนรู้และปรับตัวจาก Challenge จริงหรือไม่
ขณะที่

5A Accountability Check • W13

ช่วยตรวจว่าเรามองเห็นผลกระทบและรู้ว่าใครควรรับผิดชอบหรือไม่

C. CANVAS / EVIDENCE TOOL — CAPTURE & SHOW

Canvas ช่วยตอบว่า

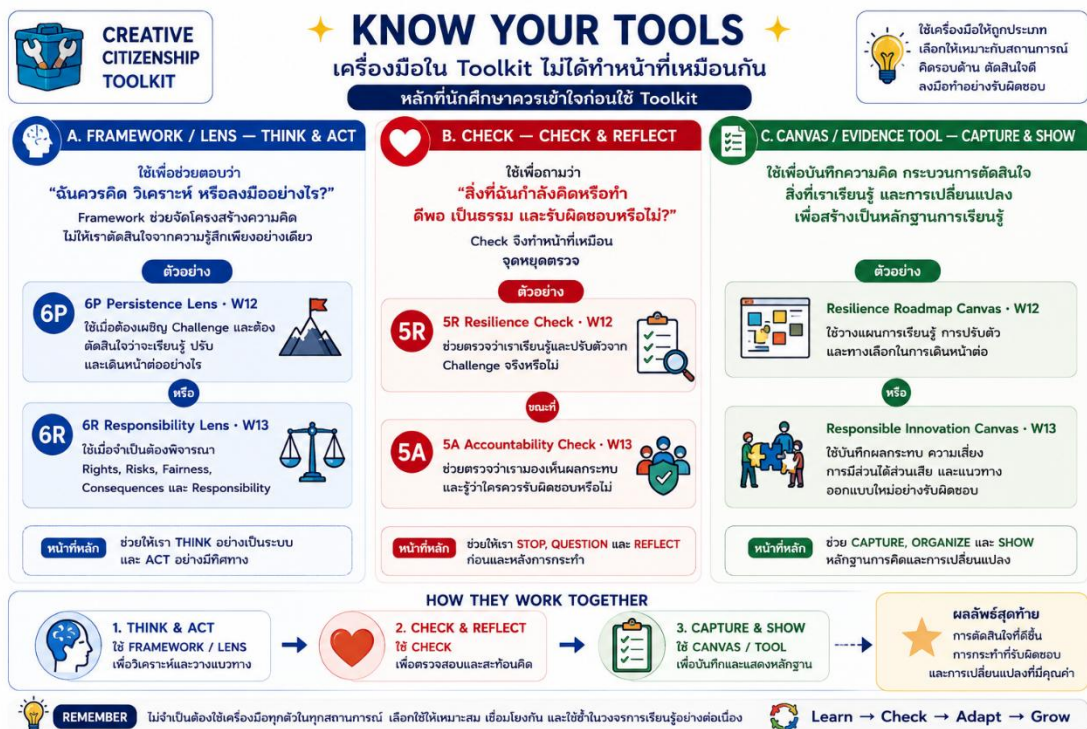
“ฉันจะบันทึกและแสดงกระบวนการคิด การตัดสินใจ และสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างไร?”

Canvas จึงไม่ใช่เพียง Worksheet ที่ต้องกรอกให้ครบ แต่ควรกลายเป็น

Evidence of Learning

ที่แสดงว่า

ฉันคิดอะไร → พบอะไร → ตัดสินใจอะไร → เปลี่ยนอะไร → เพราะอะไร

4. Start With the Situation, Not the Tool

อย่าเริ่มจาก Framework

กติกาสัญญาที่สำคัญที่สุดของ Student User Guide

❌ อย่าเริ่มว่า

“วันนี้ฉันจะใช้ 6R กับอะไรดี?”

✅ แต่ให้เริ่มว่า

“ฉันกำลังเผชิญสถานการณ์อะไร?”

จากนั้นใช้

SITUATION → QUESTION → TOOL → ACTION

1 — SITUATION

What am I facing?

ฉันกำลังเผชิญปัญหา ความท้าทาย การตัดสินใจ หรือโอกาสอะไร?

↓

2 — QUESTION

What should I ask?

คำถามสำคัญที่ควรถามคืออะไร?

3 — TOOL

Which tool can help?

Framework, Check หรือ Canvas ไດช่วยฉันได้?

4 — ACTION

What will I do differently?

เมื่อคิดผ่านเครื่องมือแล้ว ฉันจะตัดสินใจหรือเปลี่ยนอะไร?

5. The 7 Capability Zones

ฉันกำลังต้องการ Capability แบบใด?

ก่อนเลือก Framework ให้ฉันศึกษาระบุ Capability Zone ก่อน

UNDERSTAND

What is really happening?

ใช้เมื่อยังไม่เข้าใจสถานการณ์ ต้องสำรวจตนเอง บริบท ผู้คน ปัญหา หรือการเปลี่ยนแปลง

CREATE VALUE

What value should we create?

ใช้เมื่อต้องค้นหา Need, Meaning, Opportunity, Idea และ Value ที่ควรสร้าง

INCLUDE

Whose voice is missing?

ใช้เมื่อต้องตรวจว่าใครได้รับพื้นที่ ใครได้รับผลกระทบ และใครอาจถูกมองข้าม

PERSIST

What can we learn, change, and try again?

ใช้เมื่อพบ Challenge ความผิดพลาด Feedback หรือ Project ไปต่อได้ยาก

RESPONSIBLE

Just because we can — should we?

ใช้เมื่อต้องพิจารณา Rights, Data, Fairness, Risks, Consequences และ Responsibility

PARTICIPATE

How can we create change together?

ใช้เมื่อต้องการเชื่อมผู้คน เปิดพื้นที่ให้มีส่วนร่วม Contribute และ Co-create

INTEGRATE

How will I connect, demonstrate, and apply what I learned?

ใช้เมื่อต้องรวบรวม Learning, Evidence, Reflection และนำไปประยุกต์ต่อ

CREATIVE CITIZEN IN ACTION

6. How to Select the Right Tool

จากสถานการณ์ → สู่เครื่องมือ

เมื่อรู้ Capability Zone แล้ว จึงเปิด Quick Reference Card

หลักง่ายๆที่สุดคือ

I DON'T UNDERSTAND YET

→ UNDERSTAND

I SEE AN OPPORTUNITY

→ CREATE VALUE

SOMEONE MAY BE LEFT OUT

→ INCLUDE

WE ARE STUCK

→ PERSIST

THIS MAY CAUSE HARM

→ RESPONSIBLE

WE NEED OTHERS

→ PARTICIPATE

I NEED TO CONNECT AND APPLY MY LEARNING

→ INTEGRATE

จึงเลือกเครื่องมือภายใน Zone นั้น

CREATIVE CITIZENSHIP TOOLKIT

How to Select the Right Tool

จากสถานการณ์ → สู่เครื่องมือ

เมื่อรู้ CAPABILITY ZONE แล้ว จึงเปิด QUICK REFERENCE CARD แล้วเลือกเครื่องมือภายใน Zone นั้น

หลักง่ายๆที่สุด
เลือกจากสิ่งที่คุ้นกำลังเผชิญ
แล้วค่อยเลือกเครื่องมือ
ที่เหมาะสมที่สุด

1. SITUATION คุณกำลังเผชิญอะไร?	2. CAPABILITY ZONE คุณต้องการความสามารถแบบใด?	3. WHAT THIS ZONE HELPS YOU DO โซนนี้ช่วยคุณทำอะไร?	4. OPEN QUICK REFERENCE CARD ไปทีไหนบนการ์ดอ้างอิง	5. CHOOSE YOUR TOOLS (EXAMPLES) เลือกเครื่องมือภายในโซนนี้
I DON'T UNDERSTAND YET ฉันยังไม่เข้าใจสถานการณ์	UNDERSTAND มองให้เห็นความจริงในสถานการณ์	ช่วยให้คุณสำรวจ เข้าใจปัญหา เบื้องต้น และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว	UNDERSTAND What is really happening? ไปทีไหน UNDERSTAND	FRAMEWORK / LENS • SWTH Lens (W1) • SD Change Lens (W3) CHECK • SA Digital Society Check (W7) CANVAS • Insight Canvas (W1) • Context Canvas (W2)
I SEE AN OPPORTUNITY ฉันเห็นโอกาสบางอย่าง	CREATE VALUE สร้างคุณค่าที่มีความหมาย	ช่วยให้คุณค้นหา Need, Meaning, Opportunity, Idea และ Value ที่ควรสร้าง	CREATE VALUE What value should we create? ไปทีไหน CREATE VALUE	FRAMEWORK / LENS • SN Need Lens (W2) • 4T Digital Trust (W4) CHECK • SA Accountability Check (W13) CANVAS • Value Proposition Canvas (W2) • Business Model Canvas (W5)
SOMEONE MAY BE LEFT OUT มีคนบางกลุ่มที่อาจถูกมองข้าม	INCLUDE ให้ทุกคนมีพื้นที่และคุณค่า	ช่วยให้ตรวจสอบว่าใครได้มีพื้นที่ ใครได้รับผลกระทบ และใครอาจถูกมองข้าม	INCLUDE Whose voice is missing? ไปทีไหน INCLUDE	FRAMEWORK / LENS • 6V Cultural Voice Lens (W10) • SI Inclusion Lens (W11) CHECK • SI Inclusion Check (W11) CANVAS • Inclusive Cultural Future Canvas (W11) • Empathy Map (W10)
WE ARE STUCK เราติดปัญหาไปต่อไม่ได้	PERSIST เรียนรู้ ปรับตัว มีพื้นที่และคุณค่า	ช่วยให้คุณเรียนรู้จากความสำเร็จ ความท้าทาย และสิ่งที่คุณอาจยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้	PERSIST What can we learn, change, and try again? ไปทีไหน PERSIST	FRAMEWORK / LENS • EP Persistence Lens (W12) • Growth Mindset Lens (W12) CHECK • SR Resilience Check (W12) CANVAS • Resilience Roadmap Canvas (W12)
THIS MAY CAUSE HARM สิ่งนี้อาจก่อให้เกิดความเสียหาย	RESPONSIBLE คืออย่างมีจริยธรรมและรับผิดชอบ	ช่วยให้คุณพิจารณา Rights, Data, Fairness, Risks, Consequences และ Responsibility	RESPONSIBLE Just because we can – should we? ไปทีไหน RESPONSIBLE	FRAMEWORK / LENS • 6R Responsibility Lens (W13) • Ethics Lens (W13) CHECK • SA Accountability Check (W13) CANVAS • Responsible Innovation Canvas (W13) • Ethics Impact Canvas (W13)
WE NEED OTHERS เราต้องการคนอื่นช่วย	PARTICIPATE ร่วมมือ ร่วมสร้าง การเปลี่ยนแปลง	ช่วยให้คุณเชื่อมผู้คน เปิดพื้นที่ให้มีส่วนร่วม Contribute และ Co-create การเปลี่ยนแปลงร่วมกัน	PARTICIPATE How can we create change together? ไปทีไหน PARTICIPATE	FRAMEWORK / LENS • 6C Participation Framework (W14) • Stakeholder Map (W14) CHECK • SP Participation Check (W14) CANVAS • Collective Action Canvas (W14) • Stakeholder Engagement Canvas (W14)
I NEED TO CONNECT AND APPLY MY LEARNING ฉันต้องการเชื่อมโยงและนำสิ่งที่ฉันรู้ไปใช้	INTEGRATE เชื่อมโยง สะท้อน และนำไปใช้	ช่วยให้คุณบูรณาการเรียนรู้ หลักฐาน และสะท้อนคิด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป	INTEGRATE How will I connect, demonstrate, and apply what I learned? ไปทีไหน INTEGRATE	FRAMEWORK / LENS • 6I Integration Framework (W15) • Reflection Lens (W15) CHECK • SG Graduation Check (W15) CANVAS • Creative Citizenship Integration Canvas (W15) • Learning Portfolio Canvas (W15)

จากการเลือกเครื่องมือสู่การลงมือทำ

เลือกเครื่องมือที่คุ้นเคย → คิด วิเคราะห์ วางแผน → ลงมือทำ อย่างมีขั้นตอน → ตรวจสอบ ด้วย Check → บันทึกข้อมูลด้วย Canvas → สะท้อนคิดและเรียนรู้ → ปรับปรุงและพัฒนา → **DEMONSTRATE CAPABILITY** แสดงความสามารถในทางสร้างสรรค์และทางเปลี่ยนแปลงสังคม

★ ใช้เครื่องมือให้ถูกสถานการณ์ คืออย่างมีคุณค่า ลงมืออย่างมีขั้นตอน สร้างการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน ★ CREATIVE CITIZEN IN ACTION ★

7. How to Combine Tools

ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือเพียงตัวเดียว

สถานการณ์จริงอาจต้องใช้หลายเครื่องมือร่วมกัน

โครงพื้นฐานที่แนะนำคือ

 FRAMEWORK

Think & Act

 CHECK

Pause, Question & Reflect

 CANVAS

Capture Evidence

ADAPT

Change What Needs to Change

ตัวอย่างเช่น Project ใช้ AI และพบความเสี่ยงด้านข้อมูล

RESPONSIBLE

6R Responsibility Lens • W13

5A Accountability Check • W13

Responsible Innovation Canvas • W13

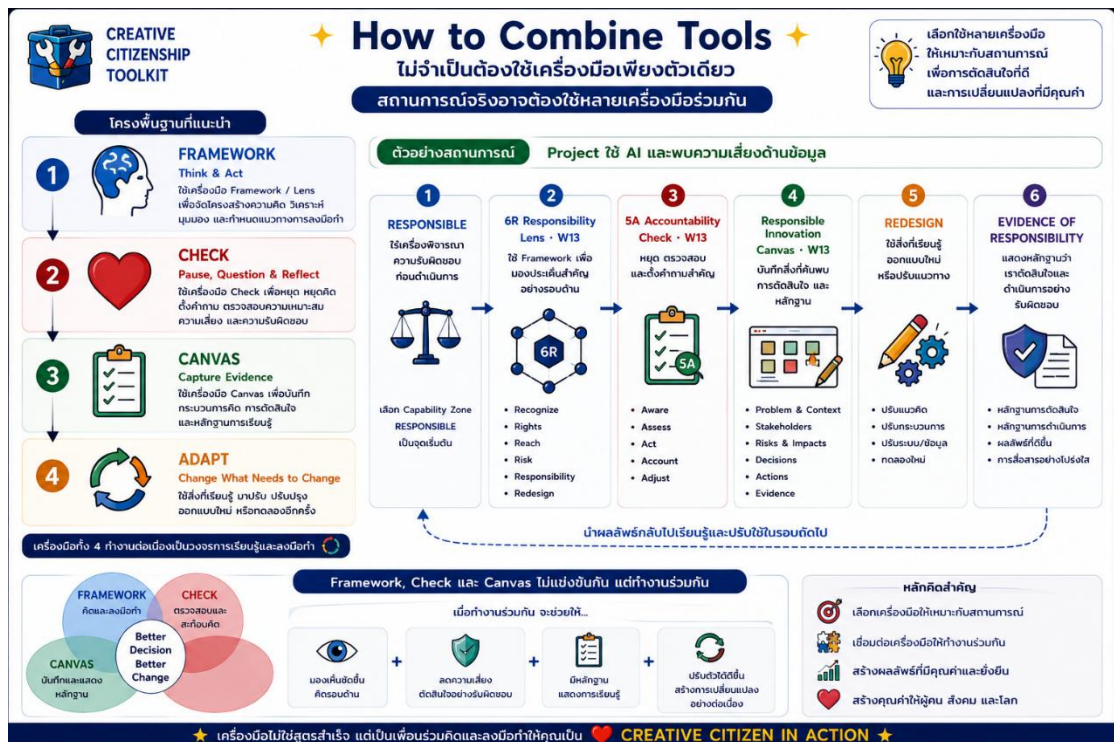

REDESIGN

EVIDENCE OF RESPONSIBILITY

ดังนั้น Framework, Check และ Canvas ไม่แข่งขันกัน แต่ทำงานร่วมกัน

8. The Toolkit Use Cycle

วิธีใช้เครื่องมือแบบครบวงจร

ให้นักศึกษาจำวงจรนี้

IDENTIFY

ฉันกำลังเผชิญอะไร?

SELECT

เครื่องมือใดเหมาะสม?

THINK

ใช้ Framework วิเคราะห์

ACT

ตัดสินใจและทดลองลงมือ

CHECK

ตรวจสอบด้วย Check

CAPTURE

บันทึก Evidence

REFLECT

เกิดอะไรขึ้นและฉันเรียนรู้อะไร?

ADAPT

ควรเปลี่ยนอะไร?

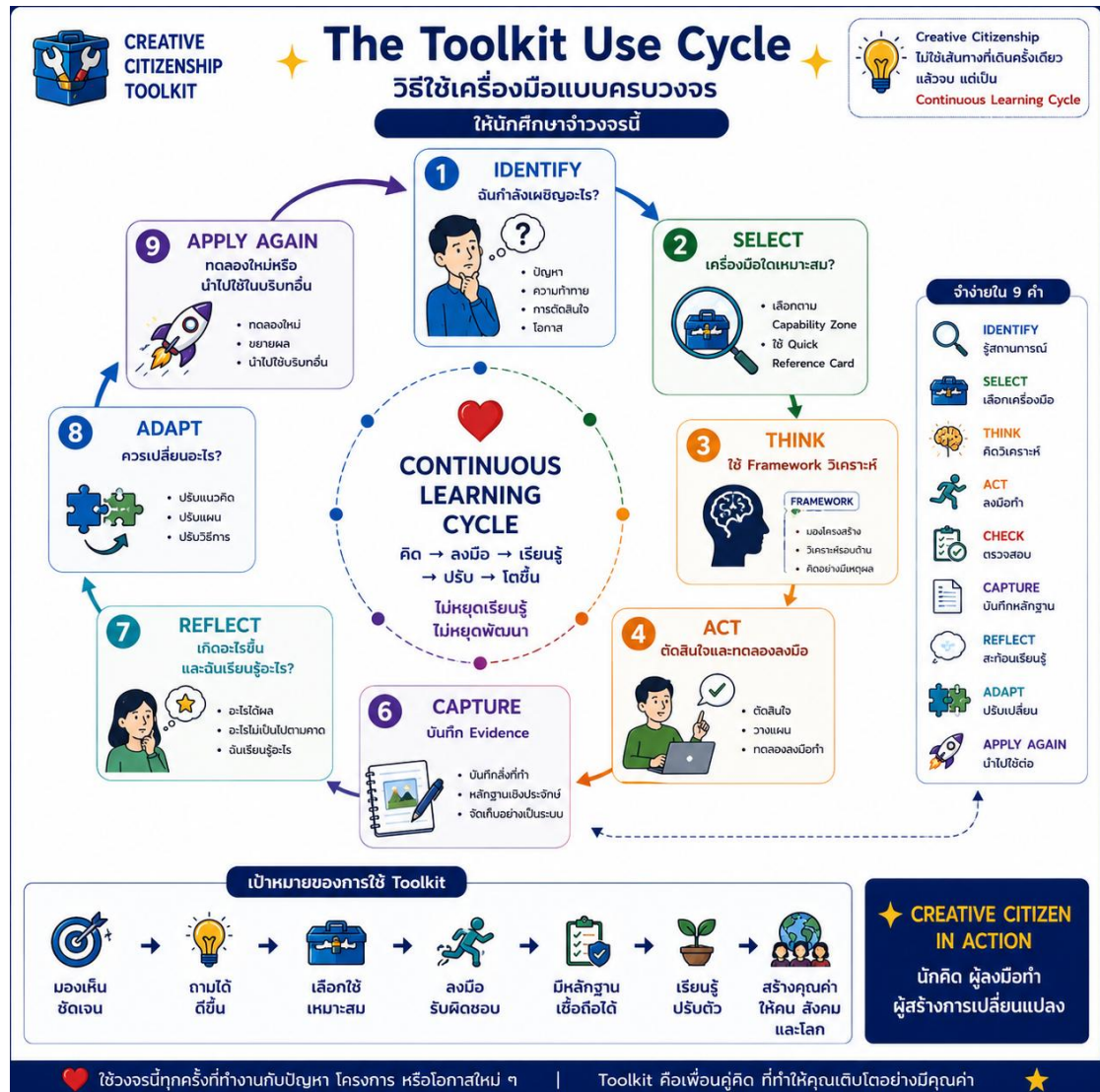

APPLY AGAIN

ทดลองใหม่หรือนำไปใช้ในบริบทอื่น

จึงทำให้ Creative Citizenship ไม่ใช่เส้นทางที่เดินครั้งเดียวแล้วจบ แต่เป็น Continuous Learning Cycle

9. Worked Example 1

🔥 “Project ของเราไปต่อไม่ได้”

Situation

ทีมได้รับ Feedback ว่า Solution ใช้งานยากและสมาชิกเริ่มหมดกำลังใจ

Capability

🔥 PERSIST

Framework

6P Persistence Lens • W12

ถาม

PURPOSE — ทำไม Project นี้ยังสำคัญ?

POINT — เราต้องการไปถึงไหน?

PROBLEM — อะไรกำลังขวางเรา?

PAUSE & LEARN — Feedback กำลังสอนอะไร?

PIVOT — ต้องเปลี่ยนอะไร?

PROCEED — ก้าวต่อไปคืออะไร?

Check

5R Resilience Check • W12

Evidence

Resilience Roadmap

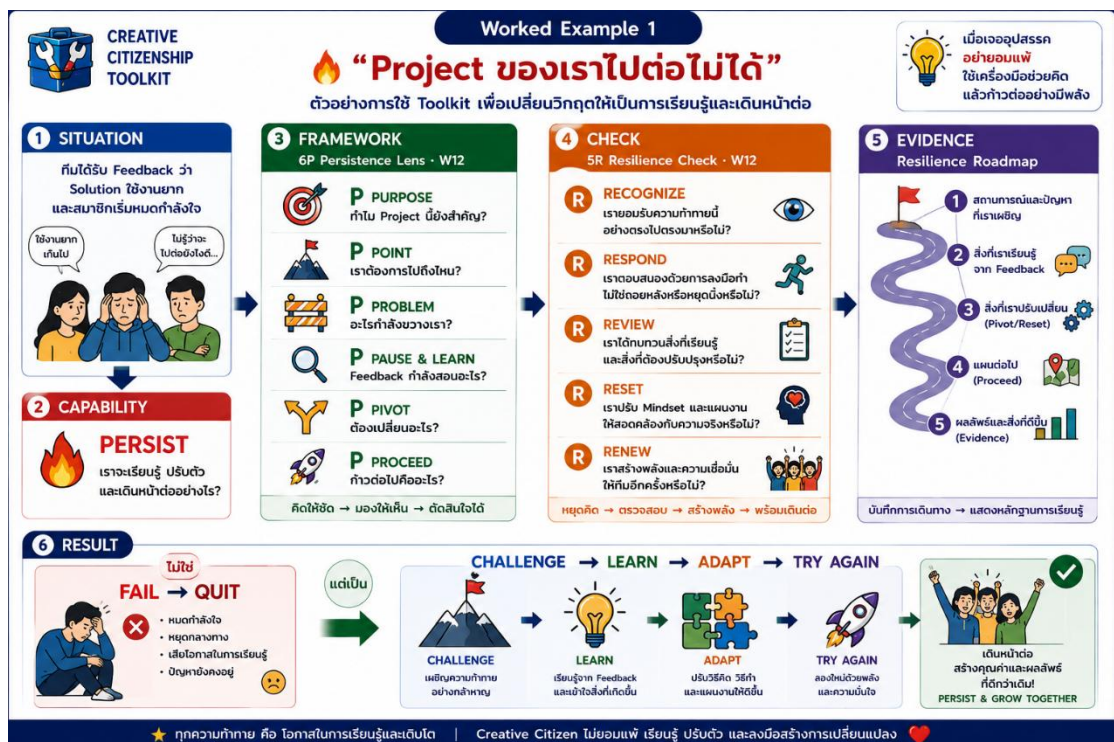
Result

ไม่ใช่

FAIL → QUIT

แต่เป็น

CHALLENGE → LEARN → ADAPT → TRY AGAIN

10. Worked Example 2

“Technology ทำได้ แต่ควรทำหรือไม่?”

สมมติที่มอดอกแบบ AI ที่สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้และคาดการณ์ว่าใครมีโอกาสซื้อสินค้า

Capability

RESPONSIBLE

Tool

6R Responsibility Lens • W13

ตรวจ

RECOGNIZE

RIGHTS

REACH

RISK

RESPONSIBILITY

REDESIGN

จากนั้นใช้

5A Accountability Check

และบันทึกการเปลี่ยนแปลงใน

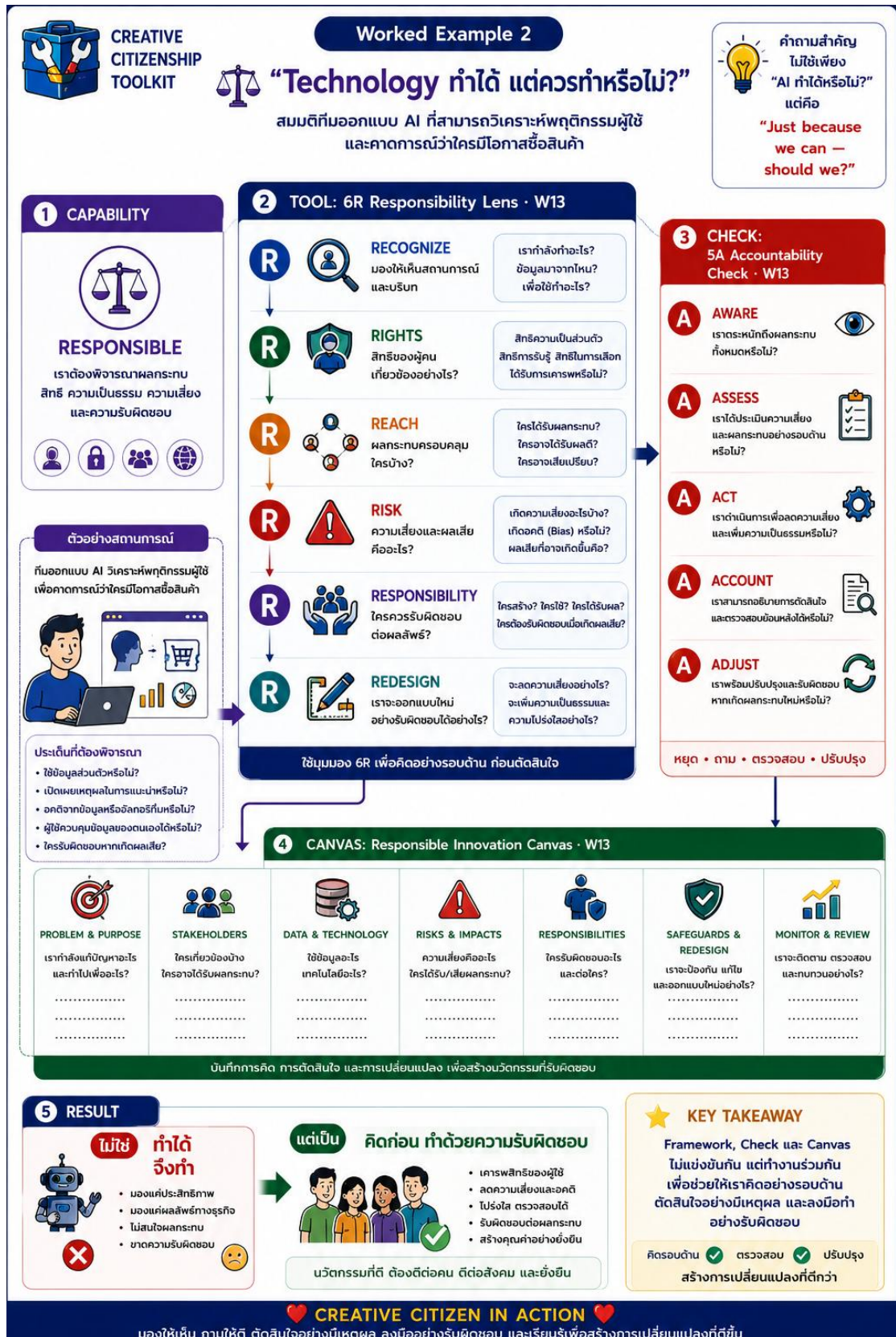
Responsible Innovation Canvas

คำถามสำคัญไม่ใช่เพียง

“AI ทำได้หรือไม่?”

แต่คือ

“Just because we can — should we?”

11. Worked Example 3

“Project ดี แต่ไม่มีใครเข้าร่วม”

Situation

Project มีแนวคิดที่ดี แต่ชุมชนและ Stakeholders ไม่เข้ามามีส่วนร่วม

Capability

PARTICIPATE

Framework

6C Participation Framework • W14

CAUSE → COMMUNITY → CONNECT → CONTRIBUTE → CO-CREATE →

CHANGE

Check

5P Participation Check • W14

โดยเฉพาะ

POWER

ถามว่า

ผู้เข้าร่วมมีอิทธิพลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือเพียงถูกเชิญมา?

Evidence

Collective Action Canvas

เป้าหมายคือเปลี่ยน

MY PROJECT → OUR ACTION

12. Apply the Toolkit to Your Project

ถึงเวลาน่ากลับไปใช้กับงานของตนเอง

ให้นักศึกษากลับไปที่ Project แล้วตอบ

MY PROJECT

WHAT IS HAPPENING NOW?

WHAT IS THE MOST IMPORTANT QUESTION?

WHICH CAPABILITY DO WE NEED?

WHICH TOOL SHOULD WE USE?

WHAT DID THE TOOL HELP US SEE?

WHAT WILL WE CHANGE?

WHAT EVIDENCE WILL WE KEEP?

WHAT HAPPENED AFTER THE CHANGE?

เป็นจุดที่ Toolkit เปลี่ยนจาก **Course Content** เป็น **Capability in Practice**

CREATIVE CITIZENSHIP TOOLKIT

Apply the Toolkit to Your Project

ถึงเวลานำกลับไปใช้กับงานของตนเอง

Toolkit จะมีพลัง ก็ต่อเมื่อคุณใช้กับสถานการณ์จริงของคุณ

เปลี่ยนความรู้
ให้เป็นการลงมือทำ
เปลี่ยนการเรียนรู้
ให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี
ต่อผู้อื่นและสังคม

- 1

MY PROJECT

อธิบายสั้น ๆ ว่า Project ของเราคืออะไร กำลังทำเพื่อใคร
- 2

WHAT IS HAPPENING NOW?

สถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างไร? มีปัญหา ความท้าทาย โอกาส หรือการเปลี่ยนแปลงอะไร?
- 3

WHAT IS THE MOST IMPORTANT QUESTION?

คำถามสำคัญที่สุดที่เราต้องตอบตอนนี้คืออะไร?
- 4

WHICH CAPABILITY DO WE NEED?

เราต้องการ Capability ใน Zone ใด? (UNDERSTAND / CREATE VALUE / INCLUDE / PERSIST / RESPONSIBLE / PARTICIPATE / INTEGRATE)
- 5

WHICH TOOL SHOULD WE USE?

Framework, Check หรือ Canvas ใดเหมาะสมที่สุดกับสถานการณ์นี้?
- 6

WHAT DID THE TOOL HELP US SEE?

เครื่องมือช่วยให้เราเห็นอะไร ที่เรามองไม่เห็นมาก่อน?
- 7

WHAT WILL WE CHANGE?

จากสิ่งที่เราเห็น เราจะตัดสินใจหรือเปลี่ยนอะไร?
- 8

WHAT EVIDENCE WILL WE KEEP?

เราจะเก็บหลักฐานอะไร เพื่อแสดงการเรียนรู้ การตัดสินใจ หรือผลลัพธ์?
- 9

WHAT HAPPENED AFTER THE CHANGE?

เมื่อเราเปลี่ยนแล้ว เกิดอะไรขึ้นบ้าง? มันดีขึ้นอย่างไร?

CAPABILITY ZONES

00 UNDERSTAND

เข้าใจสถานการณ์ ให้ลึกซึ้งก่อน

01 CREATE VALUE

ค้นหาและสร้างคุณค่า ที่มีความหมาย

02 INCLUDE

ให้เสียงกับทุกคน ที่เกี่ยวข้อง

03 PERSIST

เรียนรู้ ปรับ และ เดินหน้าต่อ

04 RESPONSIBLE

พิจารณาผลกระทบ ความเป็นธรรม และ ความรับผิดชอบ

05 PARTICIPATE

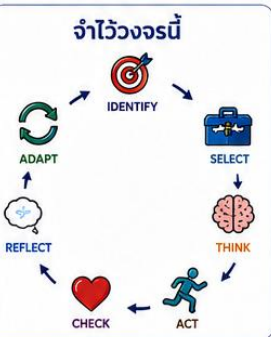
เชื่อมคน เปิดพื้นที่ ร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลง

06 INTEGRATE

บูรณาการ เชื่อมโยง และนำไปใช้ต่อ

จำไว้จงจริงนี้

นี่คือจุดที่ Toolkit เปลี่ยนจาก Course Content เป็น Capability in Practice

ทำซ้ำ เรียนรู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

+

+

+

=

สถานการณ์จริง
เครื่องมือที่เหมาะสม
การลงมือทำ
การเปลี่ยนแปลง
ผลลัพธ์ที่ดี ต่อผู้อื่นและสังคม

★ YOU HAVE THE TOOLS. NOW, CREATE THE IMPACT. ❤️

13. Show Evidence of Capability

อย่าบอกเพียงว่า “เราใช้ Framework”

การใช้ Toolkit ที่ดีต้องแสดงว่า เครื่องมือทำให้การคิดหรือการกระทำเปลี่ยนอย่างไร

Evidence Logic ที่สำคัญมาก คือ

BEFORE

ก่อนใช้เครื่องมือเป็นอย่างไร?

TOOL USED

เราเลือกเครื่องมืออะไร?

WHY

ทำไมเลือกเครื่องมือนี้?

INSIGHT

เครื่องมือช่วยให้เราเห็นอะไร?

DECISION

เราตัดสินใจอะไร?

CHANGE

เราเปลี่ยนอะไร?

EVIDENCE

มีหลักฐานอะไร?

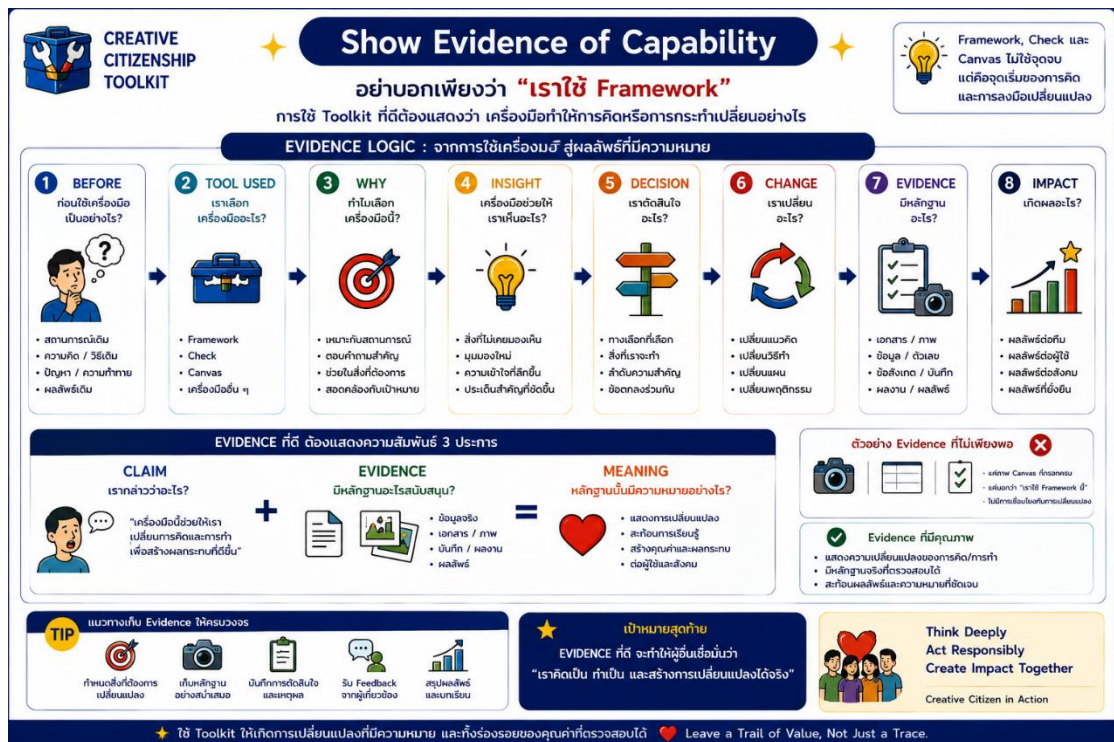

IMPACT

เกิดผลอะไร?

ดังนั้น Evidence ที่ดีไม่ใช่เพียงภาพ Canvas ที่กรอกครบ

แต่ต้องแสดงความสัมพันธ์ CLAIM → EVIDENCE → MEANING

14. Reflect and Transfer

จากห้องเรียน → ชีวิตจริง

หลังใช้ Toolkit ให้ถามตนเองว่า

WHAT DID I LEARN?

WHAT CHANGED MY THINKING?

WHAT CHANGED MY ACTION?

WHAT TOOL WOULD I USE AGAIN?

WHERE ELSE CAN I USE IT?

แล้วเลือกบริบท

WORK

BUSINESS

FURTHER STUDY

COMMUNITY

DIGITAL SOCIETY

LEARNING CONTINUES

จุดที่ Creative Citizenship เปลี่ยนจาก “รายวิชา” ไปเป็น **วิถีคิดและวิถีลงมือทำ**

15. One Toolkit — Many Possible Paths

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ **ไม่มีเส้นทางเดียวที่ถูกต้องสำหรับทุกสถานการณ์**

เช่น นักศึกษาอาจเริ่มจาก **CREATE VALUE**

แล้วพบว่า **มีคนบางกลุ่มถูกมองข้าม**

จึงย้อนกลับไป

INCLUDE

จากนั้นพบ

ความเสี่ยงด้านข้อมูล

จึงไป

RESPONSIBLE

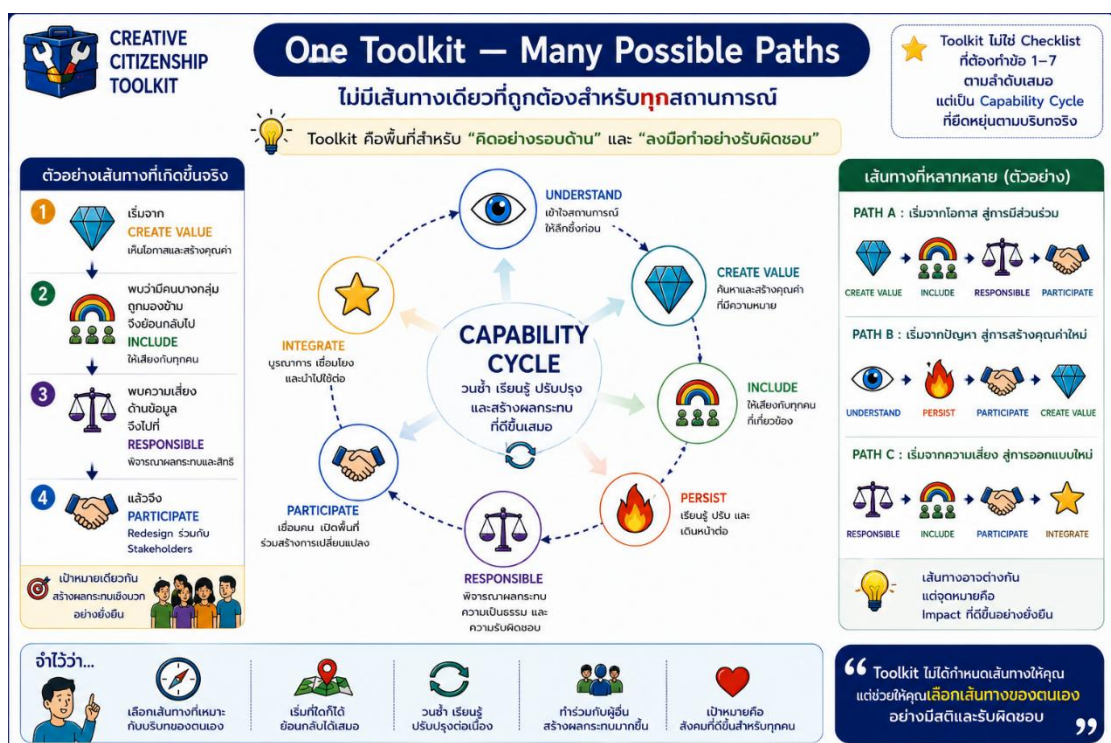
แล้วจึง

PARTICIPATE

เพื่อ Redesign ร่วมกับ Stakeholders

ดังนั้น Toolkit จึงเป็น

Capability Cycle ไม่ใช่ Checklist ที่ต้องทำข้อ 1-7 ตามลำดับเสมอ

16. Student Rules for Using the Toolkit

5 กติกาทอง ในคู่มือ

1. START WITH THE SITUATION — เริ่มจากสถานการณ์ ไม่ใช่ตัวย่อ
2. ASK BEFORE YOU ACT — ตั้งคำถามก่อนตัดสินใจ
3. CHOOSE THE TOOL WITH A REASON — อธิบายได้ว่าทำไมเลือกเครื่องมือนี้
4. SHOW EVIDENCE OF CHANGE — แสดงหลักฐานว่าสิ่งใดเปลี่ยนจากการใช้เครื่องมือ
5. REFLECT AND USE IT AGAIN — เรียนรู้ ปรับ และนำไปใช้ใหม่

CREATIVE CITIZENSHIP TOOLKIT

Student Rules for Using the Toolkit

★ 5 กติกาทอง ในคู่มือ ★

ใช้ Toolkit อย่างมีสติ มีเหตุผลและสร้างผลลัพธ์ที่มีคุณค่า
Think Deeply • Act Responsibly • Create Impact Together

จำง่าย ใช้ได้ทุกสถานการณ์

- ✓ เข้าใจสถานการณ์
- ✓ เลือกเครื่องมือที่เหมาะสม
- ✓ ลงมือด้วยเหตุผล
- ✓ แสดงหลักฐานการเปลี่ยนแปลง
- ✓ เรียนรู้และนำไปใช้ต่อ

1 START WITH THE SITUATION

เริ่มจากสถานการณ์ ไม่ใช่ตัวย่อ

SITUATION
• อะไรเกิดขึ้น?
• ใครเกี่ยวข้อง?
• ผลกระทบคืออะไร?

ทำความเข้าใจสถานการณ์อย่างลึกซึ้ง
ก่อนเลือก Framework, Check หรือ Canvas

ตัวอย่างการใช้

ก่อนใช้ 6R เราต้องเข้าใจว่า ปัญหาที่เกี่ยวข้องคืออะไร และใครได้รับผลกระทบบ้าง

2 ASK BEFORE YOU ACT

ตั้งคำถามก่อนตัดสินใจ

- เราทำสิ่งนี้ตามบรรทัดฐานหรือไม่?
- อะไรคือความเสี่ยง?
- ใครอาจถูกมองข้าม?
- เราใช้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่?

คำถามที่ดี ไม่ไปสู่การตัดสินใจที่เร็วเกินไปและมีคำตอบที่ชัดเจน

ตัวอย่างการใช้

ใช้ 5A Check ถามก่อนว่า การตัดสินใจนี้กระทบใครบ้าง และเราเรียนรู้ได้อย่างไร

3 CHOOSE THE TOOL WITH A REASON

อธิบายได้ว่าทำไมเลือกเครื่องมือนี้

- ปัญหาที่เกี่ยวข้องคืออะไร?
- เครื่องมือนี้จะช่วยเราได้บ้าง?
- ทำไมเครื่องมือนี้เหมาะที่สุด ในตอนนี้?

การเลือกเครื่องมือที่เหมาะสม ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและลื่นไหล

ตัวอย่างการใช้

เราเลือก 6C Participation Framework เพราะต้องการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

4 SHOW EVIDENCE OF CHANGE

แสดงหลักฐานว่า สิ่งใดเปลี่ยนจากการใช้เครื่องมือ

BEFORE
AFTER

- ก่อนใช้เครื่องมือเป็นอย่างไร?
- เครื่องมือช่วยให้เราดีขึ้นอย่างไร?
- อะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง?
- มีหลักฐานอะไรยืนยัน?

Evidence ที่ดี แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือสร้างความเปลี่ยนแปลงจริง

ตัวอย่างการใช้

แบบภาพ Before-After, ข้อ มูล, บันทึกการตัดสินใจ หรือ Feedback จากผู้ใช้

5 REFLECT AND USE IT AGAIN

เรียนรู้ ปรับ และ นำไปใช้ใหม่

- เราเรียนรู้อะไร?
- ควรปรับอะไร?
- จะนำไปใช้ในสถานการณ์ใดต่อ?

การเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ทำให้เราเป็น นักคิดและนักลงมือทำที่ดีขึ้นทุกวัน

ตัวอย่างการใช้

ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และนำเครื่องมือไปใช้กับ บริบทใหม่ ๆ

กติกา 5 ข้อนี้ จะพาคุณใช้ Toolkit อย่างมีคุณภาพ และเปลี่ยนความรู้ให้กลายเป็นพลังในการสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้อื่นและสังคม

Creative Citizenship ไม่ใช่แค่ความรู้ แต่คือ **วิธีคิด** และ **วิธีลงมือทำ** เพื่อส่วนรวม

17. The Most Important Principle

ท้ายที่สุด Toolkit ไม่ได้มีเป้าหมายสร้างนักศึกษาที่ “ใช้ Framework ได้ครบทุกตัว”

แต่ต้องการพัฒนาคนที่สามารถ

SEE MORE CLEARLY

มองสถานการณ์ได้ชัดขึ้น

ASK BETTER QUESTIONS

ตั้งคำถามที่ดีขึ้น

MAKE BETTER DECISIONS

ตัดสินใจด้วยเหตุผลและคุณค่า

ACT RESPONSIBLY

ลงมืออย่างรับผิดชอบ

WORK WITH OTHERS

สร้างการเปลี่ยนแปลงร่วมกับผู้อื่น

LEARN FROM EVIDENCE

เรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ADAPT

ปรับตัว

APPLY AGAIN

นำไปใช้ต่อ

CREATIVE CITIZEN IN ACTION

Toolkit in One Sentence

SEE THE SITUATION → ASK THE RIGHT QUESTION → CHOOSE THE RIGHT TOOL
→ ACT → CHECK → SHOW EVIDENCE → REFLECT → ADAPT → APPLY
AGAIN

หรือ

“มองให้เห็น — ถามให้เป็น — เลือกเครื่องมือให้เหมาะ — ลงมืออย่างรับผิดชอบ —
ตรวจสอบด้วยหลักฐาน — เรียนรู้จากผลที่เกิดขึ้น — และนำสิ่งที่เรียนรู้กลับไปสร้าง
การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น”